

Przewodnik po dyrektywach SUP i ROP

NAJWAŻNIEJSZE ZAGADNIENIA

Portal Ochrony Środowiska

Przewodnik po dyrektywach SUP i ROP

Copyright © by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2024

Autorzy: Katarzyna Kulhavik, Aleksandra Gembora, Marta Leśniczuk

Redaktor: Karolina Szewczyk-Cieślak

Koordynator produkcji: Mariusz Jezierski

Korekta: Zespół

Skład, łamanie: Agnieszka Makowska

Druk: Miller Druk

ISBN: 978-83-8344-81-45

Nr rejestrowy BDO: 000008579

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

tel.: 22 518 29 29, faks: 22 617 60 10

[e-mail: cok@wip.pl](mailto:cok@wip.pl)

Copyright by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2024

Wydanie I

Publikacja „Przewodnik po dyrektywach SUP i ROP” chroniona jest prawem autorskim. Przedruk materiałów opublikowanych w niniejszej publikacji – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Publikacja została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z tym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Spis treści

I. Wstęp	6
II. Dyrektywa ROP – to warto wiedzieć	7
1. Inne podejście do obowiązków producenta	7
2. Zmiany gonią zmiany	8
3. Dyrektywa PPWR	10
4. Producenci opakowań – obowiązki	12
5. Sprzeciw społeczeństwa	13
6. Dobre praktyki opakowaniowe	14
7. Inicjatywy ekologiczne	18
8. Tworzywo sztuczne ulegające biodegradacji	20
9. Ekomodulacja – czyli co	20
10. Jakie opłaty wiążą się z opakowaniami	21
11. Ile materiału z recyklingu w opakowaniu	23
12. Opakowania podlegające kompostowaniu	24
13. Wielkość opakowań będzie ważna	26
14. Nowe zasady znakowania opakowań	28
15. Przygotuj się do ROP	31
III. Dyrektywa SUP – to warto wiedzieć	35
Podmioty, które muszą się zarejestrować w BDO	36
1. Produkty, które obejmuje SUP	40

2.	Produkty zakazane	43
3.	Czym jest wprowadzenie do obrotu?	44
4.	Zakazy tylko w działalności gospodarczej	45
5.	Branża gastronomiczna – obowiązki	46
6.	Podmioty wprowadzające narzędzia połowowe – obowiązki	51
7.	Producenci opakowań na napoje – obowiązki	54
8.	Publiczne kampanie edukacyjne	59
IV. Opłata konsumentka w praktyce		62
V. Kilka pytań i odpowiedzi dotyczących SUP		65
VI. Podstawa prawna		80

I. Wstęp

Poruszając tematykę SUP oraz ROP, warto w pierwszej kolejności wyjaśnić różnice między tymi systemami. Czym są oraz jakiej tematyki dotyczą:

- ustawa ROP – ustawa o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz ustawy o odpadach (numer UC91 w RCL) – wdraża przepisy dotyczące rozszerzonej odpowiedzialności producenta;
- ustawa SUP – zmiana ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej oraz niektórych innych ustaw (numer UC73 w RCL) – wdraża dyrektywę Single Use Plastics, która zakłada zmniejszenie stosowania niektórych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych.

Unijna zintegrowana polityka produktowa (ang. *IPP – integrated product policy*) zakłada, że każdy z uczestników rynku ma wpływ na minimalizowanie negatywnych oddziaływań środowiskowych. Poza tym opiera się na przekonaniu, że odpowiednie zachęty gospodarcze mogą spowodować, że odpad stanie się cennym surowcem.

II. Dyrektywa ROP – to warto wiedzieć

Pierwsza definicja ROP została zaproponowana przez T. Lindhqvista. Zgodnie z nią „rozszerzona odpowiedzialność producenta to strategia ochrony środowiska służąca osiągnięciu celu środowiskowego, jakim jest obniżenie całościowego oddziaływania na środowisko przez produkt, poprzez uczynienie producenta produktu odpowiedzialnym za cały cykl życia produktu, a w szczególności za jego zbiorę, poddanie recyklingowi i ostateczne unieszkodliwienie tego produktu. Rozszerzona odpowiedzialność producenta jest wdrażana za pomocą instrumentów administracyjnych, ekonomicznych i informacyjnych. Dobór tych instrumentów wyznacza określoną formę rozszerzonej odpowiedzialności producenta”. W późniejszym czasie pojawiła się w polskim prawie definicja systemu ROP jako zestawu środków podjętych w celu zapewnienia, aby wprowadzający produkty, w tym produkty w opakowaniach, ponosili odpowiedzialność finansową albo odpowiedzialność finansową i organizacyjną na etapie cyklu życia produktu, gdy staje się on odpadem.

Inne podejście do obowiązków producenta

Do 31 grudnia 2021 r. treść przepisu art. 22 ustawy o odpadach była krótka i przywoływała wyłącznie wymagania wynikające z zasady „zanieczyszczający płaci”, wskazując, że: „Koszty gospodarowania odpadami są ponoszone przez ich pierwotnego wytwórcę lub przez obecnego bądź poprzedniego posiadacza odpadów. W przypadkach określonych w przepisach odrębnych koszty gospodarowania odpadami ponosi producent produktu lub podmiot wprowadzający produkt na terytorium kraju, określony w tych przepisach”. Od 1 stycznia 2022 r. ten przepis stał się zdecydowanie dłuższy i definiuje konkretne koszty gospodarowania odpadami, które zobowiązany jest ponieść wprowadzający produkty do obrotu. Są to koszty:

- a. selektywnego zbierania odpadów powstałych z produktów, a następnie ich transportu i przetwarzania oraz koszty niezbędne do realizacji innych celów i zadań, o których mowa w przepisach odrębnych, pomniejszone o przychody z ponownego użycia, ze sprzedaży materiałów pochodzących z przetwarzania tych odpadów, a w przypadku wprowadzenia systemu kaucyjnego – z nieodebranej kaucji;
- b. informowania posiadaczy odpadów powstałych z produktów o środkach służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, zakładach zajmujących się ponownym użyciem i przygotowaniem do ponownego użycia, systemach zbierania odpadów oraz o sposobach zapobiegania zaśmiecaniu;
- c. gromadzenia danych dotyczących produktów wprowadzanych do obrotu oraz zbierania i przetwarzania odpadów powstałych z produktów, a także sprawozdawczości w tym zakresie.

Zmiany gonią zmiany

Na stronie rządowego centrum legislacji w sierpniu 2021 roku Ministerstwo Klimatu i Środowiska opublikowało projekt ustawy zmieniającej ustawę o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Mowa jest w nim o systemie ROP, który ma wprowadzić wiele zmian w ww. ustawie.

W projekcie uwzględniono m.in. następujące zmiany:

1. Konieczność ewidencjonowania opakowań w podziale na wprowadzane dla gospodarstw domowych i dla przemysłu, w tym handlu.
2. Wprowadzenie opłaty opakowaniowej. Opłatę opakowaniową wnosi się co miesiąc na konto urzędu marszałkowskiego. Wysokość należnej opłaty opakowaniowej stanowi suma iloczynów stawek opłaty opakowaniowej dla poszczególnych rodzajów opakowań przeznaczonych dla gospodarstw domowych oraz mas opakowań poszczególnych rodzajów odpowiadających tym stawkom, w których wprowadzający produkty w opakowaniach wprowadził do

obrotu produkty w danym miesiącu. Maksymalna stawka opłaty opakowaniowej dla każdego rodzaju opakowania przeznaczonego dla gospodarstw domowych wynosi 2 zł za 1 kg. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłaty opakowaniowej dla poszczególnych rodzajów opakowań przeznaczonych dla gospodarstw domowych.

3. Znakowanie opakowań symbolami wskazującymi na sposób selektywnego zbierania odpadów powstałych z tych opakowań według frakcji odpadów, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4a ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2021 r. poz. 888). Oznakowanie musi zostać dostosowane tak, aby mogły korzystać z niego osoby niedowidzące i niewidome.
4. Zastąpienie organizacji odzysku opakowań nowym rodzajem spółki: organizacją odpowiedzialności producentów.
5. Finansowanie przez wprowadzających kampanii edukacyjnych w wysokości 2% wartości netto opakowań wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym – również w przypadku realizacji obowiązków za pośrednictwem organizacji odpowiedzialności producentów.
6. Obowiązek składania sprawozdania dotyczącego wprowadzania opakowań i realizacji ustawowych obowiązków przez (lub w imieniu) każdego wprowadzającego odrębnie.
7. Zwiększenie finansowania gminnych systemów zbierania i zagospodarowania odpadów opakowaniowych. Organizacja odpowiedzialności producentów ma wydatkować w danym roku kalendarzowym co najmniej 95% środków pochodzących z wynagrodzeń od wprowadzających na działania związane z gospodarowaniem odpadami opakowaniowymi, w tym recyklingiem tych odpadów.

Tematyka SUP i ROP sprawia przedsiębiorcom wiele trudności. Niełatwo się w niej odnaleźć i często w ogóle nie wiadomo, jak ją rozumieć, kogo dotyczy oraz co się z nią wiąże.

Niniejsza książka ma na celu przybliżyć te sprawy, rozwiązać wątpliwości oraz odpowiedzieć na najczęściej zadawane pytania Czytelników. Staraliśmy się zebrać w pigułce zbiór najważniejszych kwestii, aby uporządkować wiedzę o dyrektywach SUP i ROP.

Z książki uzyskasz następujące informacje:

- czym są dyrektywy ROP i SUP oraz czego dotyczą,
- jakie obowiązki ciążą na producencie opakowań z tworzyw sztucznych,
- plany dyrektywy ROP,
- jakie dobre praktyki producenci opakowań mogą wdrożyć,
- czym jest ekomodulacja,
- kto powinien mieć wpis do BDO i w jakim zakresie,
- kiedy umieszczanie nr. BDO na dokumentach firmowych jest obowiązkowe,
- o czym należy pamiętać w sprawozdawczości dotyczącej opakowań,
- jakie obowiązki i kogo obejmujące weszły w życie od 24 maja 2023 r.,
- które produkty są dopuszczone do obiegu według SUP, a które nie,
- jakie obowiązki musi spełnić branża gastronomiczna,
- jakie obowiązki muszą pełnić podmioty wprowadzające narzędzia połowowe,
- jakie obowiązki ciążą na producentach opakowań na napoje,
- kogo dotyczą publiczne kampanie edukacyjne.

Ponadto wyjaśniamy, czym jest opłata konsumencka, kto musi ją płacić, kiedy oraz w jakiej wysokości. Dodatkowo poruszamy tematykę doliczania VAT do ww. opłaty. Na końcu odpowiadamy na wiele pytań naszych Czytelników, które pojawiły się w minionym czasie w zakresie dyrektyw SUP i ROP.

Zachęcam do lektury!

Portal
Ochrony
Środowiska

Publikacje i prenumerata wydawnictw:
tel.: 22 518 29 29
e-mail: cok@wip.pl

Cena brutto 109,00 zł